

vseučilišče na sredstva, katero je žrtvoval senator te države Stanford, izdalo se že nad 5 milijonov in kakor se kaže, bode to vseučilišče nekaj tacega, kar dosedaj še ni bilo, tako bode pripravno in prekrasno poslopje, tako bodo bogate zbirke in kabineti.

Na jugu ni takih javnozasebnih vseučilišč, če ne štejemo vseučilišča v Nashvillu v tennessejski državi za zamorčé, ki se sedaj zida na stroške Vanderbiltove. Zato so pa na jugu vseučilišča raznih verskih sekt. V 1886. leta sem zgradil poslopja za vseučilišče kongregacionalistov v mestu Winterpark, ki so stala okoli sto tisoč dolarjev. To vseučilišče se je zgradilo po pavilijonski sistemi, jako ostroumno in primerno podnebjem in življenskim pogojem v Floridi in načrte za poslopje je naredil znan bostonski specialist v grajenju šolskih poslopj. (Dalje sledi.)

Poučni in zabavni drobiž.

Mejnarodni kongres zdravnikov združen z zdravstveno razstavo je sedaj v Rimu. Zbralo se je na tisoče zdravnikov iz vseh evropskih pa tudi nekaterih izvan-evropskih držav. Došli so najslavnejši zdravniki, mej njimi tudi slavni Virhov iz Berolina. Zdravniki predložili so jako veliko kaj zanimivih poročil, s katerimi se zdravniška veda gotovo jako obogati. Posebno veliko poročil se peča z jetiko, kar kaže, da se zdravniki vsega sveta bavijo s tem vprašanjem. Neki rumunski zdravnik je jako obširno poročal, kake poškodbe napravljajo krogle iz Mannlicherjevih pušk, ki kosti že iz daljave močno zdrobe. Pri današnjem času, ko je vsa Evropa v orožji je seveda tudi to poročilo vzbujalo največjo pozornost.

Novice.

— **Imenovanje.** Notarski kandidat, g. dr. Ign. Kotnik v Ljubljani, je imenovan notarjem v Tolminu.

— **Premembe v ljubljanski škofiji.** Čast gosp. Jož. Preša, župnik v Pečah, dobil je župnijo Ovsišje; čast g. Mat. Erzar, župnik na Golem, pride za župnika v Selce nad Škofjo Loko. Premeščeni so čč. gg.: Simon Šmitek, kaplan v Mošnjah, kot kaznilnični kurat v Begunje, Ign. Fertin, kaznilnični kurat v Begunjah, kot župnijski provizor v Belo peč, Anton Poljšak, kaplan na Vačah, kot kaplan v D1 in Jože Knific, kaplan in beneficijar v Gorjah kot kaplan v Iškovas. Razpisane so župnije Peče, Golo, Zaplana, Reka na Kočevskem in Lichtenbergov beneficijar v Vrhpolji. — Za župnijo Kranjsko goro je predložen č. g. Anton Žlogar, kurat v c. kr. kaznilnici na Gradu v Ljubljani; za župnijo Šmarjeto na Dolenjskem pa č. g. Andrej Zaman, župnik v Podgradu pri Novem mestu.

— **Volilni shod** za ljubljanske občinske volitve. Dopolnilne volitve v občinski svet ljubljanski vrše se letos od 16. do 21. aprila. Dr. vit. Bleiweis kot načelnik klubu mestnih odbornikov sklicuje v ta namen volilni shod v nedeljo dne 8. aprila t. l. ob 11. uri dopoludne v mestni dvorani.

— **Novo poslopje za deželno vlado.** C. kr. ministerstvo za notranje reči je na predlog deželnega predsedstva kranjskega principijelno pritrdilo zgradbi novega poslopja za urade deželne vlade in stanovanje dež. predsednika v Ljubljani. Glede potrebnega stavbenega prostora vrše se pogajanja mej deželno vlado in kranjsko stavbeno družbo. Deželna vlada misli namreč za zgradbo pridobiti od stavbene družbe vogel vrta ob novi Tržaški in Erjavčevi cesti.

— **Zgradba novega poštnega poslopja v Ljubljani.** S podiranjem Luckmannove hiše, na voglu Slonove in Šelenburgove ulice, kjer bo stalo novo poštno poslopje, pričeli bodo še le koncem meseca avgusta t. l. Do zime se potem pričakuje, da bodo že temeljne zidove za poslopje napravili.

— **V mestno hranilnico ljubljansko** vložilo je meseca marcija 572 strank 156 650 gld. 28 kr., vzdignilo pa 429 strank 105 718 gld. 81 kr. V prvem četrtletju dovolilo se je 172 prosilcem posojila v skupnem znesku 101.315 gld. 76 kr.

— **Pri naboru za mesto Ljubljana** vršivšem se dne 30. marcija t. l. bilo je izmed 198 pozvanih mladeničev potrjenih 43.

— **Nov altar** dobi po prizadevanji preč. župnika o. Kalista Medica loretanska kapelica v tukajšnji frančiškanski cerkvi. Delo izvršuje kamnoseški mojster Feliks Toman v Ljubljani iz isterskega mramorja.

— **Umrl je** v Tržiči g. Leopold Ahačič fužinar, hišni posestnik i. t. d. v 28. letu svoje dobe. Pokojnik bil je vrl rodoljub in kot tak zelo delaven v Tržiču. N. v m. p.

— **Šisenska čitalnica** priredi dne 10. junija pri Koslerji veliko vrtno veselico v korist „Narodnemu domu“. Zdaj ko se dom že gradi, potreben denar pa še ni vkup, so posebno umestne take veselice. Sploh se rodoljubi opozarjajo, da pridno darujejo in nabirajo denarne zneske za „Narodni dom“.

— **Bohinjska železnica.** Konzorciji kateremu je na čelu gosp. Prašnikar v Kamniku predložil je vladi podrobni projekt nameravane železnice iz Lesce Bleda do Bohinjske Bistrice. Železnica bi bila dolga 31 kilometrov in bi stala 1.410.000 gld.

— **»Službeni red za gasilna društva«** izšel je te dni v slovenskem j. ziku. Za člane zaveze gasilnih društev stane izvod 1 krono, za vse druge 2 kroni. Dobiti je knjigo pri knjigovezu Josipu Gerberji v Ljubljani.

— **Nagrade za stavljenje koz.** Ministerstvo je za pospešitev stavljenja koz v l. 1892. podelilo prvo nagrado v znesku 63 gld. okrožnemu zdravniku v Vel. Lašičah, gosp. L. Zalokarju, drugo nagrado v znesku 52 gld. okrožnemu zdravniku v Šmarji, gosp. L. Lukešu in tretjo nagrado v znesku 42 gld. okrožnemu zdravniku v Ljubljani gosp. Fr. Finc-u.

— **Novo šolo** v Retečah pod Škofjo Loko so slovesno otvorili dne 29. marcija t. l.

— **Ponarejeni desetaki** so od 22. marcija t. l. v prometu, na kar bodi vsakdo opozorjen, da se obvaruje morebitne prevare. Dosedaj so se izdali vsi ti ponarejeni desetaki v Pečuhu (Fünfkirchen) na Ogerskem.

— **Ponarejalce naših petdesetakov** prijeli so v Vidmu (Udine) na Benečanskem. Ponarejalci so trije trgovci, brata Calligaris in teh svak Aito. Dobili so pri njih ponarejenih bankovcev v skupni vrednosti 85.000 gld.

— **Kat. politično in gospodarsko društvo za Slovence** na Koroškem ima v sredo dne 25. aprila v Celovci svoj peti občni zbor.

— **Pehotna vojašnica v Novem mestu** se z vsem kar k nji spada dražbenim potom proda dne 30. aprila t. l. ob 10. uri dopoludne pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani, kjer so razvideti tudi vse natančnejše dražbene podrobnosti.

— **Novomeška mestna hranilnica** bode začela poslovati dne 1. maja v mestni hiši. Od tega dne se bodo vsprejemale vloge. Prošnje za posojila pa se lahko vlagajo že od 15. t. m. naprej. Uradni dnevi bodo vsak torek in petek od 10. do 12. ure dopoludne.

— **Velika požara.** V Dolnji Žetini občine javorske nad Škofjo Loko vpepelil je 30. marcija t. l. velik požar peterim gospodarjem vsa poslopja. Škode je do 12 000 gld., varovani so pa bili ponesrečenci le za skupnih 3 100 gld. Zažgal je 8½letni dečko igrajoč se z žveplenkami. — Dne 1. aprila po noči nastal je velik ogenj v Zajčjem vrhu, občine

Šmihael-Stopičn pri Novem mestu. Vsled velike suše pogorelo je 16 poslopij z orodjem, krmo in drugim vred. Škode je do 22 000 gld. Ponesrečenci zavarovani so bili le za skupnih 3 670 gld. Kako je ogenj nastal, se dosedaj še ni moglo dognati.

— **Nesreče.** Dne 23. marca se je 82letni cerkovnik Jakob Stroha iz Podlpe, noseč s seboj sv. olje, peljal iz Vrhniške domov. Pri tej priliki se je na nekem klanci pri Stari Vrhniški odpela konju zaprega, voz je zdrdral po klancu navzdol in zadel ob skladanico dilj. Tem povodom se je cerkovnik tako poškodoval, da je 28. marca umrl. — Dne 24. marca se je v Jesenicah v Krškem okraji, hlapcu M. Hribarju bik, ko ga je peljal iz hleva, iztrgal, istega napal in ga tako nesrečno pritisnil k steni, da je vsled prizadetih notranjih poškodoval hlapca dne 27. marca umrl. — Dne 30. marca peljal je 43letni posestnik Ferd. Vavpotič iz Ihana po cesti iz Podrečja v Ihan voz dil. Pri tej priliki se je voz prevrnil in tako nesrečno pal na Vavpotiča, da je kar na mestu mrtev obležal.

— **Krvav pretep** bil je na belo nedeljo okrog 6. ure popoldne na Tržaški cesti pred Jožetovo gostilno. Stepli so se vojaki 27. pešpolka in civilisti. Prvi veliko močnejši na številu so baje poslednjim zabavljali, na kar se je vnel pretep, pri katerem sta bila dva vojaka in eden civilist prav nevarno ranjeni. Več bilo jih je lahko ranjenih.

— **V Tržiči štrajkajo** usnjarski pomočniki pri tvrdki K. Mally. Pomočniki zahtevajo večjo tedensko mezdo, ker se jim ta ne dovoli, so delo ostavili. Tudi pri drugih odotnih usnjarskih podjetnikih so pričeli štrajkati, a ti so jim sami od sebe privolili večje mezde, na kar so pomočniki takoj zopet prišli na delo.

Novi zagrebški nadškof.

Nad tri leta je bila izpraznjena nadškofijska stolica v Zagrebu. Te dni je pa imenovan zagrebški nadškofom sedanji škof dr. Jurij Posilović. Posilović se je rodil dne 24. aprila 1834. v Ivaničevem Gradu v belovarski župniji in je sin navadnega rokodelca. Svoje bogoslovne študije je dovršil v Pazmaniji na dunajskem vseučilišču in je dne 8. avgusta 1858. bil posvečen v mašnika. Potem je bil še nekaj časa v višjem duhovskem učilišču Auguštineji na Dunaju in leta 1861. si pridobil doktorstvo bogoslovja. Vrnivši se v Zagreb je postal profesor cerkvenega prava in svetega pisma na knezonadškofijskem semenišču in pozneje na vseučilišču. Posilović je bil nekaj časa urednik „Katoličkemu listu“. Leta 1876. je bil imenovan škofom v Senju na priporočilo bana Mažuranića. Tedaj je neki njega imenovanju nekoliko ugovarjala ogerska vlada, ali prav za prav se je šlo le bolj za načelo, ali ima ban hrvatski ali pa vlada pravico vladarju predlagati. Proti osebi Posilovićeve najbrž Madjari niso dosti imeli, ker je on bil za pogodbo z Ogersko. „Katolički list“ je leta 1873. v 38. št. bil priobčil pod Posilovićevim uredništvom članek o spravi z Ogersko. V tem članku dokazuje, da je pogodba z Ogersko za Hrvate velike vrednosti in je bila potrebna, če hoče Hrvaška popustiti neplodovite strankarske boje in lotiti se potrebnih reform v vseh panogah uprave, povzdigniti blagostanje in ustaviti npravno korupcijo. Mejsebojno zaupanje mej sosednima narodoma, ki sta bila stoletja združena, more obema le koristiti. Ogerska ne more želeti le škodovati Hrvaški,

kakor to trdi hrvaška opozicija. V njenem interesu je, da pospešuje blagostanje na Hrvaškem.

Iz tega članka bi se dalo sklepati, da se Posilović v političnem oziru precej vjema z vladno stranko. Sicer pa z imenovanjem Posilovićeve so zadovoljne skoro vse stranke na Hrvaškem. Opozicijski listi omenjajo, da je prijatelj Strosmajerjev in torej dober Hrvat. On je posvetil tudi djakovsko cerkev. Letos je izdal pastirski list, v katerem se odločno izreka proti civilnemu zakonu, s čimer se pa pač Madjarom in njih prijateljem na Hrvaškem ni posebno priljubil.

— **Dva v vodo skočila.** V Pragi skočila sta te dni v vodo s Karlovega mostu neki moški in neka ženska. Njiju trupli so pozneje našli v vodi, ali dognati se ni moglo, kdo sta.

— **Stekel pes** je v Plznu na Češkem grozno begal po mestu, obgrizel štiri ljudi in več psov, predno so ga mogli ubiti.

— **Sumljiv potnik.** V Zemunu je na kolodvoru hitro planil z voza neki potnik, ki se je pripeljal iz Srbije in pri tem tako nesrečno zadel v neki svetilnični steber, da je mrtev obležal. Pri sebi je imel 4670 frankov in hranilnično knjižico za 8965 frankov. Policija je v njem spoznala nekega Trifuna Golubovića iz vasi Rabra pri Valjavu. Sodi se, da je bil z roparji v zvezi in se je na kolodvoru hotel odtegniti pregledovanju potnih listov. Denar, ki ga je imel pri sebi, izvira od roparja.

— **Zastrupljen anarhist.** V ječi v Barceloni sta dva anarhista zastrupila svojega tovariša, ker sta se bala, da bode kaj povedal, pri zaslišanji, kar bi anarhistom škodovalo.

— **Granatno užigalo razletelo.** Berolinski telovadci našli so na vežbališču v Cumberdorfu neko nerazletelo granatno užigalo. Pobrli so je in vzeli seboj. Na poti srečajo nekega topničarja in ga poprašajo, kako se to užigalo rabi. Vstopili so se v okrog vojaka in on jim je začel razkladati. Da vse bolje razkaže, vzela je iglo v roke. Ko jim je razkladal pomen užigalne ploče, se je z iglo preveč približal in kapica je razletela. Topničarju je levo roko skoro popolnoma odtrgalo, na desni pa štiri prste. Telovadce je močno opeklo po obrazih in rokah, jeden najbrž oslepi. Nesrečneže so hitro prenesli v bolnico.

— **Pobeg rumunski častnik.** Iz Bukarešta je pobegnil častnik Janez Philostrate, blagajnik tamošnjega vojaškega kluba. Z njim vred je pa zginilo tudi 86 000 frankov.

— **Praharna razletela.** Pri Kirchensteinu na Pruskem se je razletela praharna (tovarna za smodnik). Dva delavca je je popolnoma rastrgalo, več je pa težko poškodovanih.

— **Nezgoda brunšvirskega regenta.** Kakor poroča brunšviška „Landeszeitung“, je dne 26. m. m. zadela neka lokomotiva v salonski voz brunšvirskega regenta, ko so poslednji voz baš hoteli uvrstiti v brzovlak Berlin Aachen. Vso steklo salonskega voza se je razdrobilo. Princ je padel iz postelje, ali je vendar ostal nepoškodovan.

— **Odrezovalci kit.** Te dni so zaprli v Malah-u na južnem Tirolskem štiri mladenče, ker so svojim ljubimam nasilno odrezali kite, jedni tudi del ušesa, ker ni bila pri miru. Mladenči bili so jezni, da so dekleta pri neki slavnosti sedele pri družih mladenčih.

— **Dinamitna bomba v Pragi.** V Pragi zaprli so nekega mladega moža, o katerem se sodi, da je položil bombo pred poslopjem Vavelske posojilnice.

— **Roparja prijeli.** V Schwechatu prijeli so Alojzija Königa, znanega roparja in tata iz Požuna na Ogerskem. König je že priznal, da je oropal huzarja vračajočega se z odpusta od svojih starišev k vojakom. Pozneje je poskušal več tatvin, ki se mu pa niso posrečile.